

**Lailas Balgas, EAPN-Latvia valdes priekšsēdētājas
runa Rīgā, 2016. gada 17. septembrī, Latvijas pensionāru sapulcē**

Šorīt atvēru SESTDIENU – žurnālu ar ievērojamā Jaunā Rīgas teātra aktiera Viļa Daudziņa interviju. Viņš saka: „Mēs piebeidzamies”, domādams valsts iedzīvotāju skaita samazināšanos. Taču man tas asociējās arī ar „mūs piebeidz” – materiāli, finansiāli un psiholoģiski. Mūs piebeidz šajā „pilsētā” ar nepilniem diviem miljoniem cilvēku.

Tāpēc šajā sapulcē Latvijas PretNabadzības Tīkls ir atnācis ar četriem priekšlikumiem, un mēs aicinām Latvijas pensionārus tos atbalstīt. Prieks, ka man ir izdevība uz mūsu priekšlikumiem vērst uzmanību arī klātesošajiem Barčas kundzei un Reira kungam.

Pirmkārt, mums svarīgi saprast, ka vairāk nekā 26% iedzīvotāju šobrīd Latvijā dzīvo cilvēka cieņai nepieņemamā līmenī, mēs esam nabagi. Labklājības ministrija pārāk pasīvi pilda savus pienākumus. Ir absurdī, ka netiek risināts jautājums par garantētā minimālā ienākuma nodrošināšanu katram cilvēkam – vēl arvien Latvijā tas ir 50 eiro, kaut gan daudzās citās Eiropas valstīs tas tuvojas 1000 eiro. Latvijas PretNabadzības Tīkls prasa, lai nākošajā gadā tiktu valdībā pieņemti radikāli lēmumi, kas nodrošina garantēto iztikas minimumu 380 eiro katram kabatā, un bez nodokliem.

Otrkārt, šobrīd Valdība aktualizējusi nacionālos attīstības plānus, aicinot sabiedrību izteikt priekšlikumus to uzlabošanai un papildināšanai. Latvijas PretNabadzības Tīkls uzskata, ka valsts attīstībā milzīgu ieguldījumu spēj sniegt cilvēki vecumā pēc 50 gadiem un pensionāri. Mēs prasām, lai, turpmāk plānojot valsts dokumentus, tajos tiktu paaugstināta senioru loma, lai šo cilvēku zināšanas un prasmes tikt reāli ieguldītas cilvēku labklājības paaugstināšanai.

Treškārt, satraucošs ir fakts, ka gan Saeimas deputāti, gan Valdības ministri ir „pārbijušies” no Stambulas konvencijas. Šīs starptautiskās konvencijas, ka vērsta uz vardarbības izskaušanu pret sievieti, ratificēšana ir organiski nepieciešama mūsu valstī, kurā dzīvo 54% sieviešu un kurā vardarbība pret sievieti „plaukst” visdažādākajos aspektos. Vai tā nav vardarbība, ja skolotājai ar 45 gadu darba stāžu piešķirta pensija 280 eiro mēnesī. Cik daudz skolotājai atliek ēšanai pēc komunālo

pakalpojumu apmaksas? Vai tā nav vardarbība, kad tiek diskriminēta 70 gadus veca pensionāre saistībā ar vēža skrīninga pieejamību vai citu medicīnisko pakalpojumu nodrošināšanu? Vai tā nav vardarbība, kad veselas, gudras un aktīvas sievietes pēc 60 gadiem nevar atrast darbu vai saņemt atbilstošu atalgojumu, jo lēmumus par viņām pieņem mazpieredzējuši „ierēdņi”, kuri pat nav iemācījušies labu latviešu valodu.

Ceturtkārt, īpašu uzmanību Latvijas pensionāriem jāpievērš Eiropas Sociālajai hartai – dokumentam, kuru Latvijas valsts arī nav ratificējusi. Šajā dokumentā viens no punktiem paredz īpašu labklājību veciem cilvēkiem. Valdība vairās uzņemties un no sabiedrības slēpj tās saistības, kuras pildīt šai Valdībai nav izdevīgi. Mūsu uzdevums ir pieprasīt Eiropas Sociālās hartas ratificēšanu pilnā apjomā, kā to solīja pirms Saeimas vēlēšanām šobrīd pie varas esošie deputātu kandidāti.

Mums jārespektē, ka mēs dzīvojam Eiropas Savienībā. Bet Latvija ir trešā nabadzīgākā valsts, un mūsu Saeimai un Valdībai ir daudz darba, un deputātiem ir jāuzņemas personīgā atbildība, lai panāktu tādu likumu pieņemšanu un izpildi, kas ir pamatā vecu cilvēku diskriminācijas izskaušanai. Ja tiks izveidots atbilstošs politiskais pamats, valdībai būs iespēja arī ekonomiski nodrošināt Latvijas pensionāriem cilvēka cienīgu dzīvi. ■

**Pārdomas pēc
17. septembra Latvijas
pensionāru sapulces Rīgā**

Pacietības pārbaude

Dzīvojam no rokas mutē
Pensijs, kad pacelt sāks?
Politīki: “Jādiskutē!
Vienošanās jāpanāk.
Dažos gados pārrēķinās.
Pacietīties, tas ir drīz!”
Deputāti lemjot zina:
Daudzi būs jau debesis.

Cēsu Invalīdu Biedrība
19.09.2016.